

AKATALPA

Şubat 2017 - Sayı 206

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Hüseyin PEKER

Altay Ömer ERDOĞAN

TÜNELİN ÇIKIŞINDA

içimdeki savaş oyunu
çığıllıklar attırıyor
yıldırımları toprağa veriyor
yanık ünitelerinde serinkanlı
ekmeği yarıyorum
cirit atmıştım kuş kadınlarla
doğadan desene güzel oyunlar
hayatım tam bir nakkaşhane
şeytanla akraba hem de
ekmeğin içinde ekmeğe yarattım
aç kalmadım bu bakıma
sevişme içinde sevişme, darlık günlerinde
fırlar haritasında bir yer açtım kendime
tohumla güneşi birlikte patlattım
havayla testi kırmayı bir arada
senden ibaret değil dedim bu dünya
sevdiğimi tünel çıkışında
kınında bırakarak çıktım dışarı
parlayan ışığından bıcağın
şehirlere fark ettirdim kendimi
katil elbisesini yarıda bıraktım
ben ölümlere poz verdirttim
testi kırılmadan öldüm, iyi mi?

içimdeki savaş oyunu
sinsi nedenlerle
döndürdü beni ceset yığınlarına
uçmak istiyorum oynak konularda
korkunç taşkınlıklar yapmak
iyi bir şairi yakından kucaklamak mesela
dikenli dizeleriyle havaya kaldırmak onu
kumlu topraklara el yazısı şiirler bırakarak
çivi başlarına üçgen uzunluğunda dizeler
özlediğim her şairi çengel boğazında
baskı işaretine benzer yarım bırakmak
benim yazacağım bu kadar demek ortama
söyleyeceklerim mumdan gemiler esasında
yarısı dedim kesici darbe
içimdeki savaş oyununun
zıpkin uçlarıyla bana batıyor önce...
ölüm yatağında bir dönüş yaptım
cirit attım, rakibime isabetli attım
at üzerinde kök boyasının yolculuğuna daldım
hadi at şamarını
donmaktan kurtar beni şair!
yağmur yağdır, yıldırıma hükmet aklın varsa!

BU

Don Quixote sokağından geçiyordum rüyamda
coğrafya 1 – 0 mağlup olmuş tarihe
vakanüvisler verilmeyen penaltıya yanıyorlar hâlâ
kandili sönmüş aşklarla oyalananlara mesir macunu
dağıtıyor

[devlet

ben Haliç'e indiriyorum gurur donanmamı
bakışları donuyor nakışları soyulmuş evlerin
insana ve sana.

DON'T MIND, DON'T BE BLIND yazmışlar duvara
hattatlıktan payını almamış kuşlar gagalarıyla
kuyulara sarılıyorum en çok, sen kıyı diye de okuyabilirsin
kalbinde ayna taşıyan herkes bilir bunu
herkes ödünçtür yalnızlığına.

eksilirken hep taşralıyız düğmeyi ilikle buluşturamazken
bir ateşi ötekine yaklaştıramazken soğuk odalarda
kendini göstermek istiyor herkes biz saklandıkça
sandıktan çıkardıklarımızla avunuyoruz
karanlığı havlu yapıp ağladıkça.

suçlu oluşumuza değil bunca çaba bunca tören
bir harfe ulanır gibi bulanıyoruz yanıtız mektuplara
kimse sonuç beklemiyor, beklenen yalnız bir son
biz gömüldükçe içimizde büyüyen boşluğa
tutkusuz imlâlara karışıyor hece.

bir melek süpürüyor gölgeleri
sabah olduğunu buradan anlıyorum her gece.

Tahir Abacı, Fatih Akça, Hüseyin Alemdar, Rahmi Ali, Naci Bahtiyar, Büşra Bilgiç, C. Tanju Buçak, Leyla Çağlı, Ünsal Çankaya, Rasim Demirtaş, Oresay Özgür Doğan, Mehmet Hakan Dülüloğlu, Hasan Efe, Altay Ömer Erdoğan, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Gökhan Ertekin, Seyit Filizkol, Korkut Kabapalamut, Selami Karabulut, Aytekin Karaçoban, Ayfer Karakaş, Beytullah Kılıç, İbrahim Oluklu, Musa Öz, Recep Özkan, Hüseyin Peker, Jacquelyn Pope, Mehmet Rayman, Mervan Söylemez, Ümit Şener Ta, Şerif Temurtaş, Erdiñ Top, Umut Ünalın, İrfan Yıldız, Recep Yılmaz, Reha Yünlüel.

DERGİLER VE DERGİCİLİK ÜZERİNE

Tahir ABACI

Orhan Veli'nin tek yapraklık *Yaprak* dergisinin "tıpkıbasım"ları kimi okurların kitaplığında vardır. *Yaprak* sayılarının 1980'lerde *Milliyet Sanat* dergisi tarafından ek olarak verilmesi eni konu heyecan yaratmıştı. Bende o kadar değil; çünkü bizim evde biri annemin, biri babamın olmak üzere tam iki tane *Yaprak* koleksiyonu vardı. Malatya'nın kıyısında ama evlerinde elektriği ve akar suyu olmayan bir köyünde (sonraları şehrin mahallesi sayıldı) geçen çocukluk yıllarımda, yitik bir şair olan ve yetmiş yaşından sonra romanlar yayımlayan annemin ve hem siyasetle, hem kültürel konularla ilgili olan babamın biriktirdikleri dergilerle ve gazetelerle dolu sandıklar ve sepetler oyun alanım içindeydi. 1945 ile 1951 arasındaki kısa aralıktaki soluyabilmiş sosyalist edebiyat dergileri, ayrıca *Marko Paşa*, *Yücel*, *Seçilmiş Hikâyeler Dergisi*, *Varlık*, *Yeditepe* gibi dergi ve gazeteler, daha niceleri... Sayfalarını en çok çevirdiğim dergi ise, bir edebiyat dergisi değil, 1940'lı yılların ünlü "magazin" dergisi *7 Gün*'dü. Bu dergi, günümüz magazinleriyle karşılaştırılmayacak nitelikte yazıların, yerli yazarlar elinden çıkma hikâyelerin, tefrika romanların yayımlandığı bir dergiydi. Sonraki yılların bir çok ünlü şairi de bu derginin "Şiir Köşesi"nden geçmiştir. Dolayısıyla, son altmış - yetmiş yılın dergicilik serüvenini içinden, hem de fazlasıyla içinden izlediğimi söyleyebilirim. Kargacık burgacık çizgilerle ilk yazma denemelerimi de (!) bu dergilerin bazıları üzerinde yapmış olduğumu o dergileri karıştırırken fark ediyorum.

Orhan Veli'nin *Yaprak* dergisinin önemli bir özelliği var. Bu dergi, 1950 sonrası edebiyat ve dergicilik serüveninin bir bakıma başlangıcını oluşturur. Cumhuriyetten 1950'ye uzanan sürecin karakteristik özelliği, en "sivil" derginin bile az buçuk "resmiyet" taşıması olarak özetlenebilir. Gazetecilerin, ediplerin, basın kuruluşu sahiplerinin ülkeyi yöneten tek partinin "mebus"u oldukları bu dönemde, *Ülke* ve yirmiden fazla şehirde çıkarılan diğer Halkevi dergileri, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu dergileri, *Tercüme Mecmuası* gibi resmi dergiler, *Kadro* vd. gibi icâzetli dergiler, etkin ve işlevli de olabilmiş dergilerdir aynı zamanda. "Sivil" denebilecek girişimlerle yayımlanan bir çok dergi, sözgelimi *Fikirler*, *Yeni Adam*, *Yücel*, *Varlık* gibi dergiler de sistemin onayladığı zihniyet dünyasından irak sayılmazlar. Bir "empoze"den çok, bir örtüşmeden söz edilebilir, sistemin Avrupa kültürüne yönelik tercihi, aydınlarca içselleştirilmektedir. Dönemin *Çınaraltı*, *Ağaç*, *Büyük Doğu*'nun ilk dönemi gibi "muhafazakâr" ya da "mistik" eğilimlerini yansıtan dergilerinde dahi, modern hayat karşıtlığı ayrı bir "resmiyet" edasına dönüşmüştür. Nâzım Hikmet'in "putlar"ı kırdığı *Resimli Ay* ise, klasik düşünce dergisi - magazin dergisi ayrımını ortadan kaldırma çabalarının öncü örneği olur. Zekeriya Sertel, *Resimli Ay*'ı Türkiye'de o güne kadar rastlanmamış bir biçimde, görsel ve teknik yeniliklerle yayımlama girişimlerinin önündeki en büyük engelin basımevi ustaları olduğunu, anılarında anlatır.

Daha Sivil Daha 'Gönül İşi'

1950'lerde *Yaprak* dergisiyle başlayıp bazı yönleriyle 1980'lerde sona eren süreçte dergicilik, daha "sivil" ve daha "gönül işi" bir dergicilikti. Gerçi nitelikli edebiyat dergileri kendi yağlarıyla kavrulacak çapta okur sayısı bulabiliyorlardı, ama dergi yayıncılığı, küçük sermayenin bile ilgisi dışındaydı.

Bu dönem, edebiyatımızda, aslında çözülmekte olan kıyı ve köyü idealize etme, gerçekçilik, modernizme açılma gibi anlayış ve akımların iç içe geçme ya da ayrışma ilişkileri içinde geçti ve bu durum dergiciliği de belirledi. Sözgelimi, kırsal kesim gerçekçiliği ilginç biçimde Kemalist gelenekle buluşur ve o çizginin edebiyatta da baz alındığı dergilerde konuşlanırken, sosyalist gerçekçilik, özellikle 1960 sonrasında kendi bağımsız dergilerinde soluk alıp verme imkânına kavuştu. Benzer bir durum, giderek siyasallaşan mistik akımlarda da görüldü. Şiirde modernizmin *Pazar Postası* gibi siyasal / güncel özellikli bir dergide teorize edilmesi, "İkinci Yeni"nin bu dergide adına kavuşmuş olması ilginçtir. "İkinci Yeni", siyasal bir derginin yanı sıra, o dönemde yaygın edebiyat dergilerinde değil, marjinal dergilerde ve kitaplarda uç verebilmişti. Sözgelimi, bu dönemde en çok satan *Varlık* dergisi, aynı zamanda "İkinci Yeni" karşıtı bir dergi olarak da bilindi.

1965 yılında babam eve yeni bir dergi getirdi, hem de fazlasıyla yeni: *Yeni Dergi*.

Alıp karıştırdım ve çok sıkıldım, çoğu çeviri, sıvama yazıyla doluydu, akademik bir havası vardı. Ona birkaç yıl sonra da Cemal Süreya'nın çıkardığı *Papirüs* eklendi. O daha renkli ve daha yerli bir dergiydi. O sıralar *Varlık* ve *Türk Dili* dergilerini izliyor, onlardan öğrendiğimiz "sözcükler"i (hatta "tilcikler"i) sadece lisedeki "kompozisyon" derslerinde değil, Malatya dergi ve gazetelerinde yayımlamaya başladığımız "yır"larımızda ve "öykü"lerimizde de özenle kullanıyorduk. Bu hava uzun sürmedi; bir yandan sosyalist edebiyat, bir yandan modernist edebiyat hızla yükseldi, o dergilerin çizgisini fazla "klasik" ve "yalnız" kılcak ölçüde geliştirdi. Nitekim, ben de Malatya dışında ilk şiirlerimi birkaç yıl sonra *Papirüs*'te, ilk yazılarımı *Yeni Dergi*'de yayımlayacaktım. Aynı yıllarda, ilginç biçimde, benzer bir ayrışma "muhafazakâr" kesimde de yaşanacaktı, *Hisar*, *Defne*, *Türk Yurdu* vb. gibi dergilerde sıkı sıkıya klasik biçimlere bağlı, monoton edebiyat anlayışı karşısında Sezai Karakoç'un - siyasal konulara da açılan - *Diriliş* dergisi farklı bir modernist pencere açacaktı. Günümüzün sayıları yüzleri geçen mistik / muhafazakâr edebiyat dergilerinin kökeni Karakoç'un çıkışına ve dergisine dayanır.

Dönemin ilginç özelliklerinden biri de, *Yön* ve *Ant* gibi haftalık siyasal dergilerde sanatın ve edebiyatın geniş yer buluyor olmasıydı. 1960'ların ortalarında, Nâzım Hikmet'in anadilinde yasaklı olması gibi bir garabete son veren ve sonradan Memet Fuat'ın da büyük katkılarıyla onun bütün eserlerinin anadilinde yeniden okunur olmasının yolunu açan *Yön* dergisi, sonraları çıkan *Ant* dergisi siyasal bildiri dozu yüksek şiirler de yayımlıyorlardı ve Fazıl Hüsni Dağlarca, bu konuda Aşık İhsani ile yarışlıyordu. İkili sıklıkla mahkeme kapılarında da buluşuyorlardı. Şükran Kurdakul'un çıkardığı *Ataç* ve *Eylem* dergileri, köycü çizgide *İmce* dergisi, giderek politik dozu yüksek bir edebiyata evrilişin örnekleriyle doluydu. Benzer evrim, 1960'larda şiir dünyasına adım atmış genç şairlerin dergilerinde de görüldü, *Devnim*'den *Yeni Gerçek* ve *Halkın Dostları* çizgisine ulaşıldı. 12 Mart "fasıla"sı, siyasal dergilerin yasaklanması, bir süre edebiyat dergilerine ilgiyi arttırdıysa da 1970'lerin ikinci yarısında durum değişti. Bu yıllar, edebiyat dergiciliğinin mutsuz yıllarıydı. *Yarına Doğru* deneyiminden biliyorum, siyasal boyut içermek bile yetmez olmuştu derginin ilgi görmesi için. Hem siyasal, hem kültürel boyut içeren, farklı bir dergicilik deneyimi sunan, bir altyapısı olan *Birikim*'i ayrı tutmak gerek.

Öte yandan, tüm bu dönemlerde taşrada, sadece şehirlerde değil, kasabalarda bile "taşra boğuntusu"na karşı

belki de tek soluma alanı olan, ilginç edebiyat dergileri de yayımlandı. İster büyük şehirlerde çıksın, ister taşrada, dönem dergilerinin eğilimi ne olursa olsun, ortak özellikleri “bağımsız” nitelikleriydi. Küçük sermayelerini çıkaran kişi ya da kişiler sağlamaktaydı. Dahası, bu dergileri yönetenler doğrudan edebiyatın içinden gelen kişilerdi. Küçük sermayelerle çıkarılan, ticari amaç gütmeyen bağımsız edebiyat dergiciliği günümüzde de sürüyor, ama 1980’den sonra kimi önemli değişimler de yaşadık. Bu “şenlikli” dönem başlı başına bir bölüm olarak ayrıca ele alınmaya değer.

1980 Sonrası Dergiler ve Çeşitlenme Süreci

1970’lerin başında *Milliyet* gazetesinin sanat eki olarak doğan, bir süre sonra Akal Atilla – Zeynep Oral yönetiminde haftalık sanat dergisine dönüşen *Milliyet Sanat*, uzun süre bu kimliğini korudu. Derginin 1980 şubatında çıkan sayısını alanlar ise hayli şaşırıldılar: Dergi, Ülkü Tamer yönetiminde yazıların yanı sıra şairler ve hikâyeler de yayımlayan, oylumlu bir dergiye dönüşmüştü. Araya yayın grubunun el değiştirmesi girince bu evre kısa sürdü ve dergi sekiz sayıdan sonra eski kimliğine yakın bir içerikle on beş günlük olarak yayını sürdürdü. Ancak, süreçten bir bakıma iki dergi doğdu, çünkü yine Ülkü Tamer (ileri yıllarda Atilla İlhan) yönetiminde ve Karacan Yayınları bünyesinde yayımlanmaya başlayan *Sanat Olayı*, *Milliyet Sanat*’ın o sekiz aylık evresinin özelliklerini, hatta düzenlemesini aynen sürdürüyordu. Bu dergi de yalnız kalmadı, yanına kısa sonra bir benzeri, *Gösteri* eklendi. Yani 1980 sonrasında dergicilik serüveninde bir ilki, benim de 2000’li yıllarda dokuz yıl süreyle “köşe yazarı” olduğum *Milliyet Sanat* başlatmıştır. Derginin o sekiz sayılı serüveni günümüze kadar gelen süreç için başka dergilere bir “model” olmasına yetip artmıştır.

Şimdi böyle özet geçmesi kolay; oysa söz konusu dergilerin yayımlanışı, o dönemde akılları epey karıştırmış, epey insanı kaygılandırmıştı. Hatta bu dergilere ürün verip vermemek konusu şairler ve yazarlar arasında ciddi biçimde tartışılmıştı. İki kaygı öne çıkıyordu: Sanatın ve edebiyatın magazinleşmesi, sanat ve edebiyat dergilerinin “büyük sermaye” eline geçmesi. Her iki olgunun da edebiyat ve sanat dünyası üzerinde önemli sonuçları oldu. Ancak, günümüzde söz konusu dergilerin sürecin mimarı değil, bir sonucu olduğu, dalganın çok daha genel olduğu anlaşıldı denebilir.

Günümüz Türkiye’sinde, çoğu “gönül işi” niteliğinde yüzlerce edebiyat dergisinin yayımlanmakta olduğu anımsanırsa, büyük sermaye desteğine sahip dergilerin bu tür dergiciliği bitireceği korkusu da boş çıkmış oldu. Sözgelimi 1975’te *Yeni Dergi*’yi kapatmak zorunda kalan Memet Fuat, aynı ‘konsept’i (görsel öğelere pek az başvurmak, tutumlara ve eğilimlere eşit mesafeden bakmak gibi) üç aşağı beş yukarı koruyarak ama biri kurum destekli (*Yazko Edebiyat*), biri büyük yayınevi destekli (*Adam Sanat*) iki dergiyi yönetti. Yaşar Nabi’den sonra eski çizgisinden sıyrılan ve bazı denemelerden sonra Enver Ercan yönetimi ile istikrar bulan *Varlık* dergisi de bu süreç boyunca ona eşlik etti. *Gergedan*, *Argos*, *Kitaplık* gibi Enis Batur damgalı dergiler ise sanata yatırım yapmaya iknâ edilmiş sermaye çevrelerinden destekli, “modernizm”e görece daha yatkın ve yakın, ama yine de “bakma”yı değil “okuma”yı önceleyen dergilerdi.

“Muhafazakâr” olarak adlandırılan kesim, 1970’lere kadar klasik çizgide ve yalınkat bir edebiyat anlayışının egemen olduğu dergilerle yetinmişti. Özellikle Sezai Karakoç’un yaktığı ışıkla modernizmle buluşma süreci, 1970’lerde *Edebiyat*

Dergisi, *Mavera*, *Yönelişler*, vd. ile başlayarak estetik düzeyi tutturmuş yeni anlayışın egemen olduğu dergilerde de solumaya başladı. O yıllarda değilse bile, sonraki yıllarda modernizm “karşı / karşı taraf”larda olduklarını varsayanlar arasında bir köprüye, bir paydaya dönüştü, bir diyaloga yol açtı. 1980’lerde bu diyalogun ötesine geçmiş buluşmalar da yaşandı ama her iki kesimin dergileri “marjinal” konumu aşamıyordu. 2000’li yıllarda, *Hece* dergisi, kısmen *Dergâh* dergisi, daha yaygın ve daha “kurumsal” bir konuma yerleşebildiler.

1980 sonrasında bir başka özelliği tek türü temel alan dergiciliğin de ivme kazanması: *Adam Öykü*, *İmge Öykü*, *Hece Öykü*, *Eşik Cini*, *Notos*, vd. gibi hikâye dergileri, türün gereği oylumlu dergiler, dolayısıyla sayıları fazla değil. Buna karşılık şiir alanında dergi sayısı doğal olarak çok daha fazla. Oylumlulardan tek yapıktan oluşanlara kadar çok sayıda dergi “münhasıran” şiir ile sınırlı olarak, ama Mehmet Can Doğan’a bu konuda bir kitap dahi yayımlatacak oran ve sayıda, yayımlandı. Şair ve yazar kümelenmeleri bitmez tükenmez bir enerjiyle sayısız “karma” derginin yayımlanmasına da ön ayak oldular. Ayrıca akademi dergileri, kurum dergileri, siyasetten ivmeli dergiler, taşra dergileri, post – modern dergiler, fanzinler inanılmaz bir çeşitlilik gösterdi. O genellikle yakındığımız “merkezsizleşme”, en azından bu alanda bir bakıma maddi gücün ya da tekelleşmenin borusunu öttürmesini engelledi.

Tavir ve Duruşa Özlem

Gelgelelim süreçten kimi olumsuzluklar da çıkmadı değil. “Birörnekleşme” bunlardan biri. Tavir ve duruş dergileri de, farklı eğilimleri barındırsalar da edebiyatın çitmasını yüksek tutmaya özenen dergiler de seyrek görülür oldu. Sözgelimi, bana Anadolu’dan gönderilen dergilerin içinden çoğunlukla bir not çıkıyor: “İlgi ve katkınızı bekleriz.” Bunlara, yazmak için kendimi belli dergilerle sınırlı tuttuğumu, bölgelerinin edebiyatçıları bir araya getirmelerinin daha yararlı olacağı biçiminde cevaplar yazıyorum. Gel gelelim, bu dergilerin çoğu bir süre sonra, her dergiye çırpıştırma “ürün” yetiştirmekle maruf, ilkesiz ve yapışkan “Cüneyt”lerle (edebiyatın da eskimiş yüzü Cüneyt’leri var!) dolup bir örnek hâle geliyorlar. Maddi imkânları geniş kimi merkezî dergiler de doğrusu onlardan pek farklı değil. Kuşkusuz az sayıda da olsa, tavir ve duruş dergileri de var ve bunların bir kısmı da “taşra”da çıkıyor, elinize aldığımızda bir “vaha”nın varlığını hissedebiliyorsunuz. Kapaklarına aziz ölülerimizimizin resimlerini koyup, çoğu üç beş satırlık yazılarla kotarılan, Cüneytgiller’in tekrarın tekrarı yazılarından medet uman mizah dergisi çakması son dönemin kimi “dergi”lerine ise hiç değinmeyelim, daha iyi.

Bir döküm yaptım: Seksenli ya da doksanlı yıllarda yayımlansalardı mutlaka alıp arşivlemek gereği duyacağım dergi sayısı yüz elliye yakın. (Tarih, felsefe, siyaset, bilim, kültür dergileri dahil). Gün başına beş dergi! Bırakın okumayı, sayfalarını çevirmeye günün saatleri, arşivlemeye de mekânlar yetmez. Dahası, sadece çoğu birbirini tekrarlayan dergilere gömülürseniz - ki görünüşe göre öyle yapanlar da var - son yıllarda yayımlanmış ve yeni şeyler söyleyen çok önemli pek çok kitabı ıskalamak da kaçınılmaz olacaktır. Bu çokluğun bir çok insanı hepsinden toptan vazgeçmek gibi bir eğilime sokması ne tuhaf: Çokluktaki yokluk dedikleri bu olmalı. Nicedir dergilere göz atmazsam “bütün”ü yitireceğim psikozuna set çekip - tıpkı yazılarımı yayımlarken yaptığım gibi - kendimi belli sayıda dergiyle sınırlamış bulunuyorum...

Selami KARABULUT

EVİNE GİTMEK İSTEMEYENİN BALADI

kalabalığa rağmen ıssız bir meydan yeri
benden başka yok kuytuları adımlayan
yaşadığının kanıtıymış gibi parlıyor
birkaç vitrinin aydınlattığı kaldırımda
ıslanmış ayakkabılarımın bıraktığı nem

dinmesin girdabı hayır, hoşnutum
beni sürükleyen adımlarımın sarhoşluğu
yağmurlu akşamların cömert bağıışı
yitirip aradığım yok bulmak istediğim de
karanlığın peşinden yürümek bana yazgı

yakında bir yerde mahallem, ama nerede
yürüdükçe hızla uzaklaşıyor benden evim
mırıldana mırıldana içimde kanatlanmış kuş
hazır gecenin sahibini arayan şarkısına
bulmuş gibi haykırıyorum kaybettiğim sesimi

beni sersem adımlarıma tutsak kılan
gizli bir hastalığın sık sık nükseden seyri
yaşadığım her an uzak ve erişilmez
bana vergi ölmüş zamanın peşinde koşmak
yakınlaştığım yeri ulaşılmaz kılan ne

soğuk uğultusudur kaybolduğum yolculuğun
yüzümde dalgalanan gölgelerin vebali
yaşlı bir çingenenin azarlayan sesi
tekin değilsin diyor açgözlüdür anıların denizi
evine dön, kalbin neredeyse evin orası

C. Tanju BUÇAK

SUÇ MAHALLİ

yavrusunu kaybetmiş tüm annelere

anneme...

ahşap merdivenlerin
boşa çıkmış basamağında
kaybolmuş bir nehir akar. uzun zamandır aranan
bir annenin gözyaşıyla eğirdiği türküsüdür bu
buyur eder, alır evinin içine sizi
görmediğiniz pencerelerden sarkan
merdivenlerden düşmüş cesetler vardır orada
insanın gözlerini kırptığı zaman gördüğü
inişli çıkışlı yangınlarla

ısıttığınız ellerinizi yüzüne sürer
arar ölmüş yavrusunun ruhunu oralarda

*
suç mahallidir burası, ah
hepimizin dönüp dolaşıp
bir gün geri geldiği

Aytekin KARAÇOBAN

1000+1 SORU

219.
Doğru mu,
gözleri geveze çocuklardan
çaldığı sözlerle förmülünü geliştirdiği
simyacının?

Doğru mu,
zırhımız yarılınca, kırılınca
maskeli balo yolculuğu için
şeytanımızı giydirip kuşattığımız?

Doğru mu,
lanetli zaman olarak düşen çığ altında
çarklarımızın bir kaçığa yataklık eder gibi
kapılarına dayanan pası korudukları?

220.
Anı dediğin, çatı katında tozlanan bir gaz lambasıdır;
çerçevesi gümüş, menteşesi kırık takı kutusudur.

Anı dediğin, işlemeli tahta ayakları kurtçukların yuvası,
bir kadehi bile taşıyamayacak kadar yorgun sehpadır.

İşe yaramasa da atılmaya kıyılmamış bir elbisedir;
bahçenin bir köşesinde sarmaşık bürümüş,
paslı bir kürek, anı dediğin.

Sözü sevişmeyle kaynattığımız kazan mıydı
yılların yalıtımından kum saatime
içindeki döküveren,
bu muydu anı dediğin?

Şerif TEMURTAŞ

ÇIKTIM GECE DEN

düş gördüm
karişti sabah yeline yüzün
öptüm yanaklarından

kasırgalar uçuyor saçlarından

ayaz kaçmış gözüme
içimde bir pırıltı çocukluğumdan kalma
yaşlı bir serçe uçu kaburgalarımın

neresine dokunsam yeryüzünün gözyaşı
hangi taşı kaldırsam kan

işçi arılar bile yoruldu yaşamaktan
bir sızım bir hüznün

yollar uzun yaşam kısa

öl dedim geceye
yıldızlar kaçıyor gökyüzünden

Temmuz 2016

Fatih AKÇA

KIPIRTI

kentler kıpırdamıyor
dişleri takırdıyor çarşıların
uzun sürecek bu insansızlık
yüzünden okunuyor her şey kepenklerin
kim verecek hakkını
yemişin ucundaki çiçeğin
ağaçlarla konuşuyorum sessizlikten
çocuklar evlere çekilince rahatlıyorum
yaşamak vakti diyor tepemdeki ay
sıkıştırılan kafamı bir ceylanın gözleri açıyor

kentler kıpırdamıyor, suları da kestiler
birini arıyor mevsim yaşamak günahı
herkeste duruyor bende vakitsiz bir yel
gözlerimi sürüp çıkarıyor görüntülerden
hiçbir şey yok hiçbir şey yok hiçbir şey
ne ekmeğin aydınlığı kucaklıyor bakkallar
ne tıkrıtlarını öpüyor kadınların sokaklar
birisi kurşun sıkacak birisine
herkes bununla haberleşiyor

karanlığı korkaklar ve katiller sever
kuş bile geçmiyor göğümüzden
hiçbir şey yok hiçbir şey yok hiçbir şey
peki kim
kımıldayan kentleri sobeleyip
kişneyen atları ebeleyen

Beytullah KILIÇ

KUYU-A

Telkin edilmiş günah! Ezberi
Kuvvetli bir çocuğun tekrarı anlamsız şarkı
Sesler bütünü...
Anlamı sestem alan bir kuyuydu çocuk
Büyüdü

Sivri dilli şehirlerden korkmamak gerek! Büyüklükler
Bu öğüdü vermedi
Şiir şehrin dilinden deşti çıkardı
Akli bütün kılan ne varsa
Gecede kuyu oldu böldü
Uykuyu

Ruj kulesinde hacim! Çöken
Deriden şımaran ve sonra
Huzurunda siyahın
Derin deri sessizliği
Kendi içine uğultulu
Kuyu
Dışa ölüm
Bana yabancı
Ruja yakışksız
İhtiyar
Mezara genç
Bacaya utanç/ kıyıda bir bank... (Martıya yasaklı)

Oresay Özgür DOĞAN

KURULMAYAN SAATLERİN İÇİNDE

Saflık bilinci sardığında dalgalar eşliğinde,
Öykündü mırıldanan zerreye aynalı sükûnet.
Gülümsedi görkemine serinleyen su.

Tarih kırmızı kalemler açıyordu,
aklı çelinmiş saatlerle ölçsüz iyiliklerle kımında.

Saflık bilinci sardığında dalgalar eşliğinde,

Acılarını saldı yaşlanmış telaşlar,
serdi cevherin ipeğini dikenli gövdesine.

Kuşlarına benzemeye çalıştı incinmiş dal.
Çiçekler yasaklı bir dili sevdi fısıldaşarak.

Saflık bilinci sardığında dalgalar eşliğinde,

Uyandı kalbin arıları ateşler içinde,
yağmuru tarif etti çatlamış sabrına.

Yaşamın güncesini açtı ürpermiş sürgün,
geçip kalabalığın narlı bahçelerinden,
seslendi bütün kayıpların anasına.

Yalnızlığın kalp avlusu var kalp konağı.

Mehmet RAYMAN

KUŞLUK GÜNEŞİ

bu benim gölgem olamaz
bakın uzanıyorum üzerine
hiç uymuyor elim kolum
hep fazla geliyor düşüncem

kar üstüne yatsam
bulutsu bir adama dönüşürüm
içi boş bir bedene üfleseniz
belki sükûn bulur ruhumuz

kara gözlerine sürme çekmişler
kuşluk güneşiyle gelen gelinlerin
ilk akşamdan yakılmış kınası
elimin içi kırmızı gül patlama

Seyit FİLİZKOL

AÇLIK

bilmeden,
bir mızrak gibi,
sapladım açlığımı,
avıma.

ÜZGÜN GÜNLÜK IX

(Düşünce Ağırıklı, Okuma ve Sinema Günlükleri)

Korkut KABAPALAMUT

22 Haziran 2016

Akşamın erken saatleri. Yedim içtim, klimalı salonda oturuyorum. Bugün çıkmayı planlamıyordum ama kıramayacağım bir arkadaşımın ricası üzerine sabah erkenden Konak'a gitmek durumunda kaldım. Dönüşte kahve içtik, Bornova'da dondurma yedik, öğle yemeği angaryasını da hallettikten sonra eve döndüm. Isı yaklaşık 40 derece. Eniştemle teyzem de hemen arkandan bize geldiler. Salonda onlarla beraberim. Dolayısıyla henüz bir şey okuyamadım yazık ki. Odam vantilatörle serinletilemeyecek derecede sıcak... Dün, telefon ve bilgisayarım aynı anda bozuldu. İkisini de tamire götürdüm. Telefon kısa sürede onarıldı ama bilgisayarımı henüz geri alamadım. O yüzden dün günlüğe bir şey yazamadım. Belleğim epey zayıflamış olsa gerek. Dün yaptıklarımı şimdi neredeyse hiç anımsayamıyorum. Bir ara dışarıda cüzdanımı düşürmüştüm, ATM'den para çekeceksen dehşetle fark ettim, tam o anda bulan kişi aradı. Beni beklediği yere gidip cüzdanımı teslim aldım. Gece ulusal maçı izledim, oldukça iyi mücadele edip kazandık. Hiç ummuyordum doğrusu. Hoş bir sürpriz oldu benim açımdan.Çeklerin kalecisi ihtiyar Peter Chech adına biraz üzülüm.

23 Haziran

Yine akşam oldu. Sabah 8'de kalkıp duruşmaya gittim. Sonucu hakkında pek de iyimser olmadığım davayı kazandık. Müvekkil haberi alınca sevinçten havalara uçtu. Şahsıma yönelik abartılı övgülerde bulundu. İftiraya uğramıştı ama kanıtlaması hayli güçtü. Neyse ki çok iyi bir yargıca denk gelmiştik. Ben de epey detaylı, üzerinde çok kafa patlattığım bir son dilekçe yazmıştım. Hakkımı yemeyeyim. Duruşmadan sonra icradaki ve postanedeki sıkıcı işleri de hallettim. İcra memur ve müdürlerinin çoğunluğu iş yoğunluğundan dolayı canlarından bezmiş durumdalar. Medeni davranamıyorlar bu yüzden. Zombi gibi bir şey olmuşlar. Çok sinir bozucu ve çözümü bulunamayan bir olgu... Adliyeden çıkınca bir AVM'ye geçtim. Kitapçıda dolaştım ve indirimli bir bilimkurgu kitabını gözüme kestirdimse de, internetten okur yorumlarını gözden geçirince almaktan vazgeçtim. Sonları, okunamayacak derecede sıkıcıymış. Hugo ödüllü ve kalın bir roman. *Elmas Çağı* adını taşıyor. Cyberpunk türündeymiş. Beni aşan bir konu... Osho'nun *Tao* adlı kitabını da indirimli olmasına karşın almak istemedim. Evde her yan kitap.

24 Haziran

Gece. Bulut az önce gitti. Bol bol hasret giderdik. Öyle sıcaktı ki, evden çıkmayı aklımdan bile geçirmedim. Günlerdir kavruluyoruz. Odamda klima olmadığından genellikle salonda oturup okuyorum ama odamın konforunu da başka hiçbir yerde bulamıyorum. İnsanın kendi yılanmış koltuğu ve odası gibisi yok... Henry James'in yaşamının romanlaştırıldığı *Yazar*, *Yazar*'a devam ediyorum. Kalın kitabın sonlarına yaklaştım. İyi kitap ama tempo yer yer çok düşüyor. İlgiyi dağıtacak fazla sayıda ayrıntı ve yan karakter var. Lodge'un bir önceki kitabı da böyleydi (*Terapi*). Sanırım yarım bırakmıştım. BBC'ye senaryo yazar bir yazarın yaşamına mercek tutuyordu. Orada da detay bolluğu okuru yoruyordu. Yine de çok iyi, yetenekli, ustabir yazar olduğu inkâr edilemez. Belki ben tembelen bir okurum... Ayrıntı Yayınları'ndan, ucuzlatılmış kitaplar kampanyası biter korkusuyla bugün 20 kitap daha sipariş ettim. Kargo ücretiyle

birlikte salt 100 TL tuttu. Gerçek fiyatları 500 TL civarında olsa gerek. Yarısı okunabilir çıksa bana yeter... Şimdi odamdayım ama bir hayli yanıyorum. Sıcağı kabullenmeye çalışıyorum... Günlük tutmak her gün en çok 20 dakikamı alıyor. Buraya yazdıklarım benden başkası için bir anlam ifade ediyor mu bilemem. Bu arada kesinlikle iyi bir günlük okuru değilim. Gide ve Pavese dışında herhangi bir yazarın günlüğünü tamamlayamadım bugüne dek. Brecht'in günlüğünü de çok erken bir aşamada okumaktan vazgeçmişim. Belki ileride yeniden ele alırım. Tabii şayet kitaplıkta bulabilirsem... Birkaç icra dosyama para yatmış, bu sayede kısa süreliğine de olsa soluk alabileceğim. Neredeyse her yaz işler durma noktasına geliyor. Ben de yeterince gayretli sayılmam tabii (hatta hiç). Para kazanmak zorunda olmak süflü bir durum. Eskiden beri böyle hissettim, para kazanmak benim için hep zorlu ve güncel bir sorun oldu. Son soluğumu verene dek de böyle olacak gibi. Lidyalıları sevmiyorum.

25 Haziran

Nispeten erken kalktım. Lodge'un romanını okumayı sürdürdüm. Çöl sıcakları aynen devam ediyor. Bu kez daha kuvvetli olan yer vantilatörünü çalıştırıyorum. Odamdan vazgeçmek benim için hayli güç. Az önce garip, moral bozucu fiziksel bir deneyim yaşadım. Oturduğum yerde dünya tepetaklak oldu, baş dönmesi gibi bir şeydi. O esnada ayakta olsam sonuçları çok kötü olabilirdi. Neyse ki beş altı saniyeden uzun sürmedi. Hemen de kendime geldim. Yıllardır böyle bir şey yaşamamıştım. Nedeni hakkında bir fikrim yok. Tasvir etmekte de zorluk çekiyorum. Beyin tutulması gibi bir şey. Tüm vücuda da sirayet eden türden. Belki fazla okumaktan. Şu Lodge bitse de kurtulsam. Victoria İngiltere'si hiçbir zaman ilgimi çekmedi. V. Woolf'e de, o dönemin üslupçu kadın yazarlarına da, Bloomsbury Grubu'na da asla ısınmadım. Bu derece burjuva bir yaşam tarzı beni sıkıyor. Sosyal yaşam fazla hareketli. İnsan ilişkileri yoğun; fakat genellikle içtenlikten uzak. Salon hayatı kadar tiksindiğim çok az şey var. Her şey karton, iki boyutlu, yapmacık, biçimden ibaret. Cemiyet ortamları zaten her yer ve zamanda böyle olmuştur.

26 Haziran

Günün 3.dakikası. Odam püfür püfür. Hem yer fanı hem tavan vantilatörü tam kapasiteyle çalışıyor. Zaten bu sıcakta başka türlü hayatta kalmak olanaksız gibi... Akşam Bulut geldi. Ondan fırsat buldukça Soner Yalçın'ın kitabına devam ettim. Bir buçuk saat kadar keyifle okudum, sonra sıkıcı gelmeye başladı. Ben de gözümü karartıp *Anathem* adlı 817 sayfalık bir bilimkurgu/fantezi türündeki romana geçiş yaptım. 20 sayfa kadar okudum. Yazar Neal Stephenson, dili ve tarihiyle/mitolojisiyle birlikte hayali bir dünya ya da bölge yaratmış. Mevzuyu henüz kavrayabilmiş değilim. Girişte yazdığına göre, cyberpunk, post-cyberpunk, gotik tarzında bir romanmış. Bana, teknolojik distopya gibi göründü. Okudukça, bu tanımlamaların ne anlama geldiğini görebileceğim. Tabii okumayı başarabilirsem. Elimde birikmiş onca kitap varken, bu kalınlıkta ve türüne hiç aşınası olmadığı bir kitabı okumakta ne derece direnebilirim, bilmiyorum. Keyifle okunabilen bir metin de değil şimdilik hiç, yoğun dikkat ve sabır talep ediyor okurundan... Lodge'un romanını öğlen tamamladım. Yorucu bir deneyim oldu o da. % 50'lik kısmını çok seversen okudum diyebilirim. Gerisine biraz *katlanmak* durumunda kaldım... Bugün Avrupa Şampiyonasında üç eleme maçı vardı ama hiçbirini izlemedim. Kitaplar daha cazip geldi genellikle olduğu gibi... Öğle yemeğini yemekte biraz gecikince kan şekerim düştü, epey sarsıldım, normale dönmem yaklaşık yarım saat sürdü... Öğlen. 10'da kalktım. O zamandan beri Soner Yalçın'ın kitabını okuyorum. Sonunda bitirdim. 414 sayfaydı galiba. Son

UMUTLU TÜRKÜ

Kurşunun kaç para olduğunu bilmiyorum
Obüslerin kaç dolar ettiğini öğrenmem gerekmedi
Havan denen topun nasıl mermiler attığını bilmesem de
İlköğretim çocuğuyla biliyorum sınır illerde
Kaçıp gelen mültecilerle biliyorum
Ülkemin her yerinde.

Savaşın ölüm dilini
Kaç ülkede birden her yaşta insanla öğrendim
İçimiz kavrulurken zamansız ölümlere
Yaşadığımız acıya kimlerin timsah gözyaşı döktüğünü
Biliyorum yüreği yanan her anne ile ben de.

Çünkü uzağında değilim acıların içinde değilsem de
Unutmadım Bedrettin Cömert'in vurulduğu yılı
Sokaklarından korkmadan geçilemediğini ülkem
Biliyorum onu vuran karanlığın koyulaşırken
Dil, devrim ve insanlığı yok etmek isteğini.
Biliyorum çokça yenildiğimizi de
Yıllar içinde.

Ama umudum var işte, umudum yine içimde.
Yine dilimde türküm var ağıtlardan öteye
Bitecek bu karanlık, elbet bitecek gece
Gün doğacak şafağın ertesine.

Gebze, 20.06.2016

bölümler, cemaat kumpasları, bunları meşrulaştırmaya yönelik bilindik, inanılmaz aydın ihanetleri, sözde Ermeni soykırımı iddialarının neden haksız ve kasıtlı olduğu üzerineydi. Bunlar oldukça ikna edici tarzda, çok sayıda güvenilir kaynaktan yararlanarak yazılmış. Dönek, eski sosyalist, şimdi liberal çok sayıda gazeteciye yönelik, sert fakat yerinde eleştiriler önemli ölçüde yer kaplıyor sözü geçen sayfalarda. Bunlardan adı anılmaya belki de değecek olanlar: Ahmet Altan, Murat Belge, Oya Baydar, Cengiz Çandar, Mehmet Barlas, Yasemin Çongar. *Taraf, Radikal ve Birikim* kadroları...

Gece yarısına yaklaştık. Sıcaklık nispeten düştü. Hiç olmazsa soluk alınabiliyor. Öğleden sonra Bulut geldi. Bekleneceği üzere kısa bir süre sonra sıkıldı ve gezmeye gidelim dedi. Optimum'a gittik. Yemek yedi, üç ayrı oyuncak aldırdı, bir de üzerine bowling oynadı (tabii, benim tek bir top yuvarlamama bile izin vermedi her zamanki gibi, yine de kaçak olarak bir-iki başarısız atış yapmayı başardım). Ben kendi adıma zar zor bir kahve içebildim. Çok kalabalıktı. Gönüllü gitmiş olsam kesin pişman olurdum. İnsan kalabalıkları beni rahatsız ediyor. Türdeşlerimi pek de sevmiyorum sanırım. En azından kitle halinde hareket ettikleri zamanlar. Tam bir anarşi ortamı bana göre... Gece, *Anathem*'den 40 sayfa kadar daha okudum ite kaka. Çok zekice yazıldığı, matematikçi, fizikçi, uzay bilimci yazarının müthiş bir hayal gücüne sahip olduğu, yeteneğinin inkâr edilemeyeceği ortadaysa da sıkıcı, soğuk, okura karşı mesafeli, anlamlandırılması, takibi son derece zor, kâğıttan bir tuğla çıkmış ortaya sonuç olarak. Muhtemelen devam etmem. Öyle olunca başka bir romana geçiş yaptım. Yazarı, Peter Carey. Ona devam etmek üzere burada kesiyorum günlüğü.

DİŞİ BİR SÖZCÜK

Sökülen noktasından öpüyorum bir kıızı

O dizenin enginli yüksekli harmanı
Giyinip kuşanmayı özendiriyor

Ah, toparlasa nefes aldırsa âşık olmak

Beklerken arınıyorum hafif geceyi

Bir sözcük kaçırıyorum bohçasıyla
Dişlerine kadar dişli bir sözcük

Kırlardan geliyor gökyüzüyle alıp vereceğim, hevesim

Sökülen noktasından öpüyorum bir kıızı

O kırlar ki solgunluklar uğruna talibim
Kuşlar da yıkılmış geliyor çadırını

Dere yatağı bir kız işliyorum yöremize

Bu can kırıklarıyla çatıyorum şiiri

27 Haziran

Öğlen. Birazdan çıkacağım. Önce muhtarlığa uğrayıp ikametgâh belgesi almam gerek. Oradan adliyeye yollanacağım. İşim bitince büroya geçip bir müvekkil adayı ile görüşeceğim. Olumlu geçmesi önemli. Dün gece fazla okumadan yattım. Yorgunluktan görüşüm bulanıklaşmıştı. Serin bir geceydi, bu iki etmen sayesinde gayet rahat bir uykunun beni beklediğini öngörmem pek de zor olmadı. Birkaç saçma sapan düşünürsem de önemli değil. O kadar can yakıcı değildi. Dün başladığım romanın adı *Parrot Ile Olivier, Amerika*'da. Yazarı, daha önce iki kez Man Booker Ödülü almış. Bunu başaran iki yazardan biriymiş. Bu romanı ile üçüncüyü de hak ediyormuş editöre kalırsa. Pek ciddiye aldığım bir ödül değil. Belki yeni verilmeye başlayan ve uluslararası olanı daha iyi eserler çıkarır gün ışığına. Paul Auster yazar için, yazısı canlı, güçlü, müzikal demiş. Şimdilik kaydıyla katılıyorum. Fransız ihtilalinden hemen sonraki dönemde başlıyor roman, ilerledikçe 1830'lar Amerika'sında geçmeye başlayacak. Bir soylu ile uşağının gurbet öyküsünü anlatacak yanlış anlamadıysam. Mizahi ve akrobatik bir dille. Anlatsın. Zaten anlatılmaya kalkışılmayan ne kaldı ki? Çok somut bir öyküsü olan her roman gibi biraz sıkıcı olacak gibi. Ben kurgusal bir hazırlık yapmadan yazan yazarları daha çok tutuyorum. Hasan Ali Toptaş gibi. Ama o bile hâlen yazmakta olduğu romanda ilk kez kurgusal çalışma yaptığını söylüyor. *Heba* ile de Oppenheimer Ödülü'nün son beş finalistinden biri olmuş ABD'de. Umarım kazanır.

YAZMA VE ÖLME İSTEĞİ

Hüseyin ALEMDAR

I

Yeniden doğmak için yazmak gerekir. Yazdıkça içini anlar kendine olan inancı artar yazarın. Ki, ben yazar değil bir şairim, belki az yazmam gerekir; her şeye rağmen herkesten çok yazma iştahım. Ah! Yazamadığı romanların filmlerini yapan Ö. Lütfi Akad gibi pelikülde de *çifte alev* köz ve küllerim olsa keşke! Neyse ki *Yalnızlar Rıhtımı*'dan *Vesikalı Yârim*'e şiir hatırına Akad ustanın birçok filmi onun olduğu kadar benim! Hüzün ve gülümseme, kader ve keder, şiir ve sinema; üç kutsal ikilik, üç ısınış taşı, bütün dünya ikilikler cenneti içimde: Zülâl değil de İlhan Berk görse, kırk odalı *Kült Kitap* içimi de kühümü de kedi cenneti sanır!

Makarayı geriye sarıp da yeniden bakmalıyım kendime(çok uzak çekimde--ne o kasaba yaşadığım kasaba, ne o ben benim:--(Kırık aşlarım şiir ve Araklı, birer kadın imgesi kendimi derinine ölmelerim *Kalp zaman Yeşilçam!*)

Elimde babadan kalma 16 mm siyah-beyaz bir kamera, kadrajım hiç eskimeyen şiir kitabım: *Alacakaranlıktaki Ülke!* Kalbimin Allah'ı gözüm vizörde "*Çağırıyor musun beni! Yoksa/Geri mi gönderiyorsun belli değil!*"

Babam, "*Dünyada şiirden başka ne var!*" diyen ve fazla şiirden ölen Edip Cansever. Şükür ki babam da şiir de hayatta.

Yirmi dört kare yirmi dört kere bir şiirden düşmüş olmalıyım. Ah, *Şifalı Taşlar Kitabı* hüznünde ne çok kalabalığım ya da ne çok tenhâ! Kaç taş da yazardım kim bilir, gönül taşını şiir diye kendime atsam!

Pelikülde hayat ve şiir hep genç kalsa...

Yıkıklığımı ve Sadri Alışık Sokağı girişinde düşürdüğüm yirmi iki yaş gençliğimi verin bana, ömrümün sepya filmi hiç kimseye anlatmam. Sersepya şiirlerimi de.

İçimin yumağından iplik çekme! Ucuna takılıp gideceğin her uç *Kötülük Çiçekleri* yanlış cennetlere götürür seni.

Yirmi iki yaşından beridir *Vesikalı Yârim* ile *Sevmek Zamanı* iki filmin, *Hasretinden Prangalar Eskittim* ve *Tragedyalar* iki kitabın kiskacıdayım.

Hem şiir hem sinema, ikisi de bir yerde yeniyetmeliktir--âh, hiçbiriniz kadın olmayın!

Kaderini anlayan, anlatmak için kendini zaman ve mekân arar. İyi ki de şiir ve sinema var; *Mola Taşı* s(d)erinliğinde.

Harici mekânlar tekin olmadıkça her şeyi anlatmaz. Ah, kalp ki en dâhili ve en sahici mekân!

Her sahne şaryo, her dize içses gerektirmez. Titreşimli "geri kaydırma" hareketiyle görüntüyü flûlaştırarak geride kalan yalnız ve sade boşluklar demek. İnsan, tümünden yalnızlık çünkü; şiirdeki resim gibi!

İyi mi beni bungun ve dolaşık bir Sadri Alışık ya da İsmail Uyaroğlu düşük kare bir şairden de sorun ara ara! Kalbimi konuşan bu ses ki içi sinema ölüsü bir şairin: "*Ben kasıklarından doğan bir kuvvetle yazıyorum/boyun çukurumda şeker gibi bir illet!*"²

Ah, bu gizli çok yaşamalar şiiri benim mi acaba!?

II

Düş ve sevinç, sinema ve şiir: Gözlerin kalbine açılan iki derin loca, her ikisi de şiirsel sineman senin! İkinin büyüttüğü

gala rengi iç bahçeler--ışıklar sönerse ansızın, beni imgemle öldürmeyin n'olur!

Bu göz, bu kalp, bu ten, bu elleri şiir ve perdenin diliyle söylersem her biri aşk trapezi, her biri *Pastoral Travma* ve *Evlilik Tabutu!*

Dudaklarım ki film film beni anlatır konuşsam: Lâl dudak hâlim *Siyah Gözler*, iki parmak aralığı konuşmam *Ölümsüz Kadın*, dört parmak arası susmam *Sürtük* ve *Arzu*; susmakla konuşmak arasında kalmalarım *Ömrümün Tek Gecesi*, *Haremde Dört Kadın*, *Göl*, *Asılacak Kadın*, *Mine*, *Düş Gezginleri*... Bütün hepsi uzun metraj şiirler toplamı: *Kalp zaman Yeşilçam*.

Dilim lâl ve kalbim kimsesiz benim! Sahi, sinemalar olmasa kendinin uzağı bir ömrü orta yerinden ve böyle dört parça şiirmetraj kim vurabilirdi ki?

Âh, hangi filmi hatırlasam şimdi, yirmi dört kare yirmi dört kere içimde hatıralar--gençliğimin şiirden ses odaları sanki her biri: "*Hatırlıyorum/Bir şeyler vardı, ortasından kesilir gibiydi*"³ Kesilen her şey ağır çekim benden düşer gibi...

Flashback'leri döndür yıllar anlatsın beni! Tek derdim anlamak ve anlatmaktı belki hepinizi, yedi paragraf yetmiş şiir cümle anlatamadım kendimi. İnsan sis sekans çoğalan yalnızlıktır kendine.

Aşk ve yalnızlık iki kişi olsa sinemalarda daima, biri dursa biri beklese...

Siyah-beyazlığı herkes bilir de hiç kimse içinden konuşamaz beyazı siyahla. *Kuyu*

bir tutkudur bazen her siyah, masum beyaz Fatma eli sıkıştırılmış taş kendini öldürür. Sinemalara her şey sorulmaz! Sordunuz madem, mademi bile şiir: "*sanki bir bulmaca uzun bir sarmal/uzadıkça sersem eder adamı/o zaman sevmek değil ölmek zamanı*"⁴

Kırk birimi şiir, elli birimi filmler hatırlattı bana! Her hayat hatırladıkları ve öğrendikleri kadardır. *Kurşun Ata Ata Biter*, *Halkalı Köle*, *Gizli Yüz*, *Aahhh Belinda*, *Benim Sinemalarım--âh*, her film her şiir kırk birim gibi!

Pelikülde hayat ve aşk hep diri kalsa...

Dâhili mekânlar korku ve tutkulara yakalanmaktadır--neyse ki bu filmde ölmedim, belki bir sonraki şiirde!

III

Bana sorarsanız, ömrümün dörtte üçü biriktirdiğim âh'lardır... Filmlere kararan perdeler, dalgın mürekkep lekeli kâğıtlar bana kalbimi anlatır. Kalbim ki iplik iplik içimi dolanan şiir tretman--âh, çoğul yalnızlık, çomak kalabalık!

İçinin sekans ayarıyla artık oynama çocuk! Yıllar yorgun, mesafeler hasta, iç-diş her mekân puslu, sen yine çocuk, sen yine şiir...

Hangi filmde hangi kitaptı sahiden unuttum. Hatırladığım iki dize nasıl da unuttuğum replik gibi: "*Saçlarımı koyunumda saklıyorum/Arada bir ağlamak için!*"⁵

Ne kadar sussam kuyumu ve ipimi kendime anlatamam. Öyle derin düşmüşüm ki içime sorma, şiir-sinema perdemde aşk ile ân yanlış Allah!

Gözcümle konuş beni: Hayata gönül vizöründen bakan biri mi var oralarda, o biri ki eski yara kaderini anlamaya çalışan platonik espas ben gibi biri.

Âh, seni kendime ayırdım/dı--az ellerin çok sûretin benimle!

BAŞA DÖNMEK

gölgesi pinti, bodur ağaç!
ver bana gölgende unuttuğum,
iyice körelmiş sesimin zincirini.
bu son yorgunluğu olsun,
kendi aralığından dışarı dökülmenin.

yarası, elmas tozuyla kanatılmış atıma
gidebileceği son yerin, hep aynı yöne giderek
başladığı yere, dönmek olduğunu söyledim.

tokmağın sesini özlemiş kapının acısına
boş kovan gibi düşürdüm, kelimeleri.
belki ben de insan olur çıkarım
kendi dışıma doğru yuvarlanmaktan.

bana boş boyunduruk kalmış mı diye
çıktım ki yolun yarısında'yım, her yöne uzak.
elimle oynayarak, çıkardım çingarımlı.

Gençliğim dâhil *yirmidokuz harfe* gömdüm ömrümü—sen, şiir
ve sinemalar uzaklaştıkça, elimdeki boş kafes gitgide adımın ilk
harfini taşıracak metrajda bin *h'*üzün narbülbulü.

İki sokak arası, Sadri Alışık'tan Ayhan Işık'a iki dost eli gibi
sarkıyor omuzumdan düşerim. Annem uzakla yakınını kesiştiği
yerde adı *Camdan Kalp* olan bir filmin ara cümleleri sanki!
Uzakla yakınını örtüştüğü yer ki nasıl da bir şair cümlesi:
“*Sevdim bir zamanlar, bedenimi taşıran her şeyi/Bunun için
organ naklinde ilk kalbimi alsınlar*”⁶

Biri bile fazla kırk yaşımı çoktan geçtim! Sinema ve şiir
dâhil günah soyundanım.
Artık *sîn* bir harfin içine gömün beni!

Anne imgesi ılık sudur, sinemalar gibi. Geldim, gördüm,
gidelim!

Bugün yakama gül değil de kendimi iliştiirdim. Üç defa geçtim
de *U* harfinden ve aşk
kelimesinden--âh, kalbimden geçemedim!

Filmlerden öğrendiğim hayatlar ölmüş olsaydı bende, bunca
uzun yaşar mıydım
şiirlerde--bordo sone çoktan ölmüş olurdu herhalde. Sahi,
yazma ile ölme isteği, ruh ikizi değilse de ikiz kardeş içte. Stop!

-
- 1) Metin Güven
 - 2) Hüseyin Peker
 - 3) Edip Cansever
 - 4) Attilâ İlhan
 - 5) Cemal Süreya
 - 6) Ahmet Erhan

KAPİTAL HİSLER

"hiç durmadan ışığın etrafında döndükçe
uçuşan gürültüsü büyüyen cüssesi
burnu kulakları dilleri genişledikçe duyamayan
tadamayan göremeyen koklayamayan gölgesiyle
durmadan başımın üzerinde kanat çırpın
küçük zayıf yaban arısı..."

tıssssssssssss dikkat kapılar kapanacak!!!

portakal mevsimi olmasına rağmen bütün portakallar bu
mevsimde de susuzdu...

kulaklarımda tüm şiddetiyle yankılanırcasına
sabahın köründe vagonda inleyen çığlığın yalnızlığı
acil giriş ünitesi feryat fıgan içimde karantina altında

ağza alınmayacak suskunluklar savurdukça
elmacık kemiklerimde acemiliğin ölüm makyajı...

onlarca curcunanın ortasında çıldırılmışçasına
hiç durmadan sağa sola koşuşturan aklını yitirmişçesine
kalbim Afrika'da bir deri bir kemik

gözlerimde tırnaklarının içine kadar işlenmiş tüm yaralarım
eklemleri yırtık çocukluğum
avuçlarımda annem uçurtmalarım
sokağımızdaki fahişenin dudaklarındaki uçuktan tutun da
mızıkçı idamlık Cemil'in terkedilmiş taklacı güvercinleri
içimde hâlâ portakal kokuyor

dünyanın her yerinde yankılanan çığlıklar
oysa suskunluğumun kartelası

Gökhan ERTEKİN

RADYONUN ANNEYE KÜSMÜŞLÜĞÜ

alnımın uzantısından indim
ama sorsanız akdeniz bilmez
siz de mayısta öğrenmişsinizdir
seksenlerde çalan bir radyonun anneye küsmüşlüğünü
oysa yüzüm trenlerde dağılık bir sayfa
ağzımda uyuyan eksiltili cümle
suçlamayın;
her sokak başında istasyonlarda serçe deyişimi

unutuldu göz kapaklarıma asılan limon çiçekleri
sarı dersem inanmayın ölgünlüğüme
yine de bir şey söylememi beklerseniz
bahçemde uyumamı bekleyen ünsüz harflere sorun
onlar da karıncalardan ezberlemişlerdir çarpım tablosunu

olsun, kum dökülse geceye kale dikilir göğsüme
bunu babaannem eline kına yakarken söylerdi

M. MAHZUN DOĞAN'IN “UYYYYY... AHA!” ŞİİRİNİN YARATICILIK SÜRECİ

Hasan EFE

Yaratıcılıkla ilgili teorilerin azlığından yakını uzmanlar. Öte yandan da yaygın bilimsel ilginin eksikliği ve konunun zorluğu buna bir gerekçe olarak gösterilir. Oysa yaratıcılık yaşamın her alanında bizimle iç içedir. Eğitimin de önemli bir parçasıdır.

Bu yazımızda G. Walls'ın dört aşamada ele aldığı yaratıcılık sürecinden yola çıkarak “Uyyyy Aha!”nın yazılma (yaratılma) aşamalarını kitabın **Sunu** bölümünden yola çıkarak ele alacağız.

M. Mahzun Doğan'ın Mayıs 2016'da okurla buluşan kitabı *Uyyyy Aha!* Kâzım Koyuncu adına yazılmış. Otuz üç bölümlük uzun bir şiir.

Şimdi Walls'ın yaratıcılık sürecindeki aşamalarına bakalım.

1. Hazırlık. Problemi formüleleştirme ve onu çözmek için ilk girişimde bulunma 2.Kuluçka Devri. Diğer şeyleri ele alıp problemden uzaklaşma

3. Aydınlanma. Probleme ilgili bir iç görü kazanma

4. Doğrulama. Test etme ve / veya çözümü uygulama

Bu aşamalardan yola çıkarak çalışmamızı sürdürelim.

1. Hazırlık

Problem üzerinde yoğun bir şekilde çalışma aşamasıdır.

Bu süreçte yaratıcı (şair), çalıştığı konu ile ilgili aklına gelen birçok şeyi önde tutmuş, bazılarını geri itmiştir. Bazılarını da unutarak kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe taşımıştır. Kimi zaman da uzun süreli bellekten çağrışımlar yoluyla geri getirmiştir bilgileri. Yani düşünce, çağrışım, anımsama ve duygu yoğunluğu işlevselleşmiştir.

Bir süre sonra bunların bazılarından vazgeçmiş, bazılarını not almış, bazılarını zihninin derinlerine göndermiştir. Bazen bu süreçte şair çocukluğuna, gençliğine dek gitmiş de olabilir.

Şair **hazırlık** sürecine şu sorularla giriyor.

“Nasıl anlatmalı?”, “**Kazım Koyuncu**, benim yaşamıma bu kadar derin izi nasıl bıraktı?”, “Gencecik yaşıdayken yitirdik. Dinlerken beni hüznlendirmesinin nedeni bu mu? Yoksa, en oynak şarkıları söylerken bile sesinin tınısından gerçekten bir hüznün balı mı akıyor?” (Alıntıdaki vurgu M. Mahzun Doğan'a ait)

Bu sorulardan sonra Doğan, kendine dönüyor. “Ben hüznü şarkıları severim çünkü...” diyerek.

Bu aşamada şarkılardaki **hüzün** ile yaratıcının **kişiliği (hüznü)** arasında bir bağ kurularak hazırlık süreci işletiliyor. Bir arena olarak düşünülecek olursa bu hazırlık aşaması, şairin yaşamında keşşen başka nedenlerin de ortaya çıktığı bölüm. Çünkü kişilik(hüzün) özelliği, Kâzım Koyuncu'nun *Tsira* türküsüyle de buluşmuş önceden. “Onu, ölümünden önce de dinledim. Özellikle, ‘*Tsira*’ türküsünü çok seviyordum. O türküdeki **hüznü**... Ama, tutkunu olmadım.”

“Ama tutkunu olmadım” diyerek Kuluçka Devri'nin hazır olmadığını belirtiyor Doğan.

Bu aşamayı (hazırlık) güçlendiren bir başka neden Kâzım Koyuncu ve grubu ile yapılan bir söyleşinin M. Mahzun Doğan'ın çalıştığı gazetede keşşmesi. Şair bunu şöyle açıklıyor, “Bir de, o ‘*Zuğışı Berepe*’ topluluğundayken, Siyah Beyaz Gazetesi'nde kültür sanat editörüydüm... Onlarla da bir söyleşi (...) yayımlamıştık.

Şu satırlarla bu aşamadaki akışkanlık düşüyor. “...gazetede yayımladıktan sonra da albümlerini edinip dinlemedim. Dinleseydim, tutkum o yıl başlayacaktı belki de...”

Daha sonra hazırlık aşamasındaki süreç biraz yükselerek şöyle devam ediyor. “Bir de, 2003 yılında, Irak'a emperyalist saldırı nedeniyle ABD'ye karşı Amerikan mallarını boykot çağrısı yapılmıştı. (...) O yıllarda Pencere Dergisi'ni yayımlıyordum. Dergi adına ben de katıldım çağrıya... Altındaki imzalardan biri de onundu... Kâzım Koyuncu'nun... Bunu da çok sonra ayımsadım.”

Koyuncu'yla karşılaşmanın bir başka aşaması, onun, Koyuncu'nun belgeselini izlerken dinlediği fondaki bir kadın sesi,

“*Koyuverdun gittun beni
Allah'undan bulusun*”

(...)

“*Hiç mi düşünmedun sen
Sevduğun böyle ağlar*”

Şair bir kaç yıl sonra bir yolculukta bu sesi yine duyar ve peşine düşer...

Böylece yaratıcılıktaki hazırlık süreci tamamlanıp yerini ikinci aşama olan Kuluçka Devrine bırakıyor.

2. Kuluçka Devri

Bu aşama, aşırı yorgunluktan sonraki dinlenme aşamasıdır.

İnsanlar burada önceden yapmak isteyip de yapamadığı, çözmek isteyip çözemediği, bulmak isteyip de bulamadığı şeyleri ya da yapılan yanlışları unuturlar bu aşamada.

Bir başka deyişle yaratıcılar (şair) sorunlardan uzaklaşıp tatile çıkarlar.

Burada etkin olmayan periyotlar ortaya çıkıyor.

Yaratıcı (şair) aradığı sesi bulur ve artık sürekli Kâzım Koyuncu türkülerini dinler.

“O gün bulduk türkünün izini” (Mart 2006), “Kâzım Koyuncu'nun ‘*Hayde*’ albümüymüş. Epey dinledik türküyü. Kesmedi. Gecenin ilerleyen saatlerinde eve giderken, kaseti istedim. Alıp götürdüm yanımda.”

Bu dinlemelerle kuluçka devri başka mekânlarda da sürüyor. “Dikili'ye gitmişim, Yanımda ‘*Hayde*’ kaseti.”

Bir başka etkinlikte de, “Bir ara ben, ‘*Gelevera Deresi*’ni söyledim. (...) Gece eve geldiğimde Kâzım Koyuncu ve Şevval Sam'ın hüznü sesleri dolaşıyordu yine. Işığı söndürüp mum yaktım. Anlaşılan, yine onlarla sabahlayacaktım.”

Şair bu evrede Kâzım Koyuncu şarkılarını dinleyerek kitabın başında sorduğu sorular için yanıt aramaz. Bir **dinleme** ve **dinlenme** evresini sürdürür. Artık o soruların yanıtlarını bulmuş, izlerinin peşinden koşmuş, bazılarını unutmuştur. Önceki bilgilerini, geçmişteki yaşamışları da belleğinde işlevselleştirmiştir.

“Köyümden parasız yatılı öğrencilik yıllarıma, kalabalıklarla meydanları doldurduğumuzdan sıkıyönetim mahkemelerine, göğ ekinde yiten arkadaşarımdan sevdiğim kadınların yüzlerine, tren garlarının hüznünden sabaha karşı Dikili sahilinde yaşanan coşkulu bir ana...”

Yaratıcılık sürecinin üçüncü aşaması Aydınlanmaya geçme.

3. Aydınlanma

Bu aşamada yaşanan duygular aşîardır. Işık birden parlar, şimşek çakıverir... Artık ayrı ayrı parçaların yerli yerine oturma aşamasına gelinmiştir bu süreçte. Yaratıcı (şair) kişi heyecanla doludur, coşkuludur. Uygun olan düşünceleri bir araya getirir, gereksiz ve fazla olanları atar, kurtulur onlardan. Yaratıcı bir oluşumun gerçekleşmesidir aydınlanma.

KİTAP GÖLGELERİ – V

M. Mahzun Doğan da bunu, aydınlanma aşamasını, şöyle dile getirir.

“Şiirlerin ilk sekiz bölümü o gece, 8 Eylül Cuma gecesi yazılmıştı zaten...” , “Hiç acele etmedim. Kâzım Koyuncu rüzgârına yakalanacağım geceleri bekledim.” Artık bu aşamanın ardından Doğrulama süreci girer devreye.

4. Doğrulama

Yaratıcı (şair), bir keşifle birlikte beliren çabadan hemen sonra, fikrini test eder.

Burada yaratıcı (şair), ürününün yani şiirinin mantıklı olup olmadığını (şüursel olanakların, şiirle ilgili biçem, biçim; ses, dil, ritim... vb) belirler. Öte yandan yaratıcı (şair) bazen düşünülenlerin doğru olup olmadığını test etme / yeniden test etmeyi gereksinim duyabilir.

“Kesinlikle, onun şarkılarını dinleyerek, elektrik aydınlanmasıyla değil, mum ışığıyla...” diyerek önceki aşamalarda birikimleri burada test ediyor. Yani, M. Mahzun Doğan “Uyyyy Aha”nın yaratıcılık sürecinin mum ışığında ve Kâzım Koyuncu türküleri dinlenilerek gerçekleşeceğinin altını çiziyor ve bunu şöyle güçlendiriyor. “Bütün dizeler böyle anlarda doğdu.”

“Heeeee heeeee heeeee he hey..

I.

Hay!

Hay!

Hay!

Kalemin damarı, kale

Geçirildi ele

Bana cinayetler kaldı

İşleyeceğim!

Mendile...

Bir köylü kız dalgalar

Uy Karadeniz kara

Bahtımla yakıştım sana

Tut elimden

Kemençemde on beşti

Şimdi yüzlerce

Yara

...

Çok ayrıntıya girmeden bir şiir yaratma sürecini şiirlerden değil de şiirlerin yazılış öyküsünden yola çıkarak ele aldık.

Bu yaratılış süreci bir başka kuramla farklı şekilde de ele alınabilir. İlgili olan şiir severler de bu sürece değişik yönüyle yaklaşabilirler ya da şiirleri bir bütün olarak bu süreçten yola çıkarak inceleyebilir veya çözümleyebilir.

Karşıyaka, 2-6 Ocak 2017

Kaynaklar

1. M. Mahzun Doğan, *Uyyyy... Aha!*, 1. Bas., Mediakitap Yayınları, Mayıs 2016 ANKARA

2. Robbert L. Solso, M. Kimberly Maclin, Otto H. Maclin, Çev. Ayşe Ayçiçeği-Dinn, 3. Bas., Bilişsel Psikoloji, Kitabevi, Eylül 2010 Ankara

“Suçlu”yu okudum, kim suçlu anlamadım
Belki de “yaşam”dı suçlu olan
Beyzi gözlüklü adama çok acıdım

Yaşama tutunmak, Aslan Tomson’du hayalleri ve
Amerika’ya yolculuk
Ne var sanki işte Amerika; Cevriye kadar yakın
Hayal ve çocuk; nasıl yakışır birbirine
Biz de çocuktuk o yıllarda
Yoktu bir yakınıımız, uzaklardaydık
Gene de Cevdet kadar yalnız kalmadık

*

Paris’i görmedim ki sevmek aklıma gelsin
Zamanın gerisinde okudum “La Dam O Kamelya”yı
Sadece lavanta kokulu saçlar kalmıştı içimde
Galiba bir de “son mektubu” Arman’a o Kamelyalı Kadın’ın

Ben kendim öyle “ortak aşklara” inanmam pek
Lakin gene de acıdım o zavallı “Kamelyalı Kadın”a
İnsanı düz aynada tanımak zor
O iç içe girmiş aşk, nefret, ihtiras gibi karışık hayallerden

Nereden aklıma geldi bu kitabı yeniden okumak
Şimdi düşündüm sakın kafayla; Paris ve onca mücevherat
“Kapatma Kadın”, Dük, opera, tiyatro, şehvet
Oysa acayip kurak vardı, harmanlar, su değirmeni, açlık
Kitap elimdeydi, soluk lamba ışığı ve eski bir divan
Geceydi herhalde, dışarıda ezan sesleri ve geç kalmış araba tekerleri

*

Nerede çocuklar görsem tahta kılıçla oynayanları
Eski günlere giderim özlemiş bir hüznünle
“Pardayanlar”, o ne müthiş kitaplardı öyle
Toz-duman koridorlar, hayalde Paris sokakları

O güzel kitap kapakları, -renkleri unuttum-, şapka, çizme,
pantolon ve eldiven
Resimlerini çizerdik incecik o “kopya kâğıtlarına”

Üç kişiydik, sırayla okurduk; koşardık kale burçlarında
Kendimi gerçekten bir “Pardayan” mı sanırdım o anda

Yunanistan

ÖLÜM

Hafifler adam
ismini bırakırken
mezar taşına

YOL

Gözümden düşen
o talihsiz yaş bulur
elbet yolunu

BİR YAZI İKİ ŞAİR: KARACAOĞLAN–HASAN VAROL

Naci BAHTİYAR

Karacaoğlan'ı hep kırsal düşünmüşümdür. Doğanın bir parçası, gönül ustası... Hep genç kalan, aradığına coşan deli şair. Bir yanı bıçkın, coğrafyanın fotoğrafını şiirlerinde resimleyen uslanmaz şair. Seviyorum onun deli yanını.

Bizim ilde bahar olur da onun deli yanında bahar olmaz mı? Biliyorum ki onda dört mevsim bahardır. Gönline hiç ama hiç sonbahar gelmemiştir. Yapraklarını dökmemiştir mevsimleri. Bazen kuzular meleşir şiirlerinde baharla birlikte; bazen de kıl çadırlarında göçebelerin kızları koyun sağar yaylalarında. Emmi der bir kız ona; o ise yaşlanan hücrelerine inat aşkın deli yanına şiirler dizmekten başka gerçekliğin kalmadığının bilincine ulaşır.

Dağlar düzleşir, ovalar eğimleşir, onun yolunu kolaylaştırmak için. Ayrılığı, yoksulluğu ve ölümü aynı kefeye koyar, tartar şiirlerinde, ayrılık ağır gelir her defasında. Yine de ümidini hiç yitirmemiştir. Kendine değilse de Çukurova'ya giydirmiştir bayramlıklarını. Her güzel bir ayrılık olmuştur Bulgar Dağı'ndan, Erzurum Yaylası'na, Urumeli'nden Konya Ovası'na kadar. Ayrılık belki de bu yüzden ölümden fazla geliyordu yüreğine. Bey kızı aşkı için sabahlara kadar Elif'lediği olur ateşler içinde.

Pınarları çağlar, bir keklik havalanır bir kayalıktan, bülbüller ötüşür gül bahçesinde, duyarsınız şiirlerinde. Sümüller, menekşeler, güller, çiğdemler açar dağlarında. Bahar kokusunu duyarsınız, doyamazsınız çekersiniz ciğerlerinize. Ciğerlerinize ne kadar çekseniz az gelir o buhur. Şiir kocar ciğerleriniz. Sevgilileriniz naz eder size, alır aklınızı başınızdan, salını salını telli sunayı seversiniz, akan sular buz tutar, çözülür bahar gelince, sevgilinin saçına benzer duru ve bahar kokulu.

Karacaoğlan bazen Akşehir'de, Farsak Köyü'nde görüldü oralı oldu. Erzurum'dan, Binboğa'dan, Konya'dan geçti. Adana'nın sıcağında yandı ve dostları hep kendinden bildi, oralı oldu. Gökçe'de, Mamalı'da akrabaları görüldü. Rivayet odur ki hep bir yerli oldu Kara oğlan. Oralı oldu ve şiirleriyle yazdı bu yerlerin dağlarını taşlarını. Kömür gözlüsü hasta olduğunda yörenin muskacısına " *Bir muskacık yaz da ver bana*" dedi. Hiçbir zaman Hak'tan da umudunu kesmedi " *Umudum kesmezem Hak'tan*", " *Veren alır tath canı*" dizeleriyle tazeler umutlarını. Din, Tanrı kavramı çok olmasa da zaman zaman görülür şiirlerinde. Dünyanın baki olmadığını, her gelenin birgün son nefesi vereceğine de inanır elbette. " *Kime razılıktır bu alem / Konan göçer demedim mi*" dizeleri dökülür dudaklarından.

Yerel / yöresel dili de taşır şiirlerinde. *Annacında* gelen güzelin başını eğri bağladığını, perdelenmiş aya benzediğini dizeler şiirlerine. Zemheride güze, süzölmüş bala, destelenmiş güle benzetilir sevgili. *Annacında* olan sevgilinin yanındaki güzele de söyler şiirlerini. Gönlü boldur Karacaoğlan'ın, gönlünün aldığı kadar alır güzelleri.

Kırın, bozkırın, yaylanın, dağların hâkimi olduğu kadar dilin de hâkimidir. Dili duru, sade, anlaşılır, berraktır. Herkes anlar onun şiirlerini, türkülerini, semailerini, koşmalarını, destanlarını. Halktandır, halkın içindedir. Onlarla yaşar, onlarla ağlar. Sevda çeker, ayrılıklar görür sık sık, sevdası hep gölgesi olmuştur yanında. Halk var olduğu sürece onun da eserleri var olacaktır. Cemal Süreya O'nun hakkında, " *Karacaoğlandaki Türkçe gizil güç hiçbir eski şairde yok.*" demiş. O gizil olanı yakalamış, her gördüğü güzelin gönlüne sunmasını bilmiştir.

Günümüz şairlerinden Karacaoğlan'a en yakın bulduğum kişi ise Hasan Varol'dur. Karacaoğlan ile aynı çeşmeden su içmiştir. Şiirinin verdiği serinlik Toroslardan gelir Karacaoğlan gibi. " *Yaz ayları Alanya Mersin arası*" son zamanlarda İzmir Antalya arasında " *...ala gözlü deniz gözlü kızlarca*" arar durur bir şeyleri. " *Üzüm kesen köylülere "selam kardeşler"* " dediğini duyarsınız şiirlerinde. Hayatı akan ırmağa benzeterek Herakleitos'un ünlü sözüne işmar eder. " *Kuru çalılar arasından geçerken geçmişten geçmiş gibiyim*" diyerek çocukluğunun geçtiği yerleri görürsünüz onun şiirlerinde. Arılar, yemişler, pınarlar, ocak başları, patikalar, erikler, yarpuzlar, kekikler, çiğdemler, kıl çadırlar, dugguk kuşları... görürsünüz onun dizelerinde. Endemik bitkilerin kokusunu duyarsınız şiirlerinde. Evliya Çelebi'nin kitabına nispet edercesine yüzlerce bitki, hayvan, börtü böcek ismi sayar çoğunun adını bilmediğimiz. Neler yaşanmışsa es geçmeden yazmaya çalışmış hepsini, bulandırmadan, evelemeden gevelemeden.

Şiirinin bir yerinde " *dağbaşı ay geceleri / elde filinta dağlarda / fabrikalarda geceleri*" bir başka şiirinde " *Ovalardan / Kamyon kamyon / Dönüyor köylerine / Pamuk işçileri / Elleri kınalanmış pamuk kozalarından / Soyulup çatlamış derisi*" dizeleriyle kavganın, emeğin, barışın şiirlerini yazar en anlaşılır şekilde. Kamyonlar sadece kavun(!) taşımaz, değil mi? İşçilerin kamyonlarla taşıdığı bir ülkede yaşıyoruz. Bunu da almış şiirine. Şairane çözümler de sunduğu olmuştur okuruna: " *Hayatın / Zulmünü yenen güç / Fabrikalardır*".

Antalyalı olan şairimizin de dili sade, anlaşılır, saf Türkçe'dir. Uzatmalardan, şapkalardan, Farsça-Osmanlıca tamlamalardan kaçınmıştır. Türkçe'ye olumlu katkısı en çokbu yüzdendir. Söyleyeceğini en naif, en yalın ve dolaysız şekilde dile getirir. Okurunu yormaz. Eğer yorgunsanız ve şiir okuyacaksanız onun şiirlerini okuyunuz derim. Şiirleri halk şiiri geleneğinden alabildiğine beslenir. Hece ölçüsünün kıyasında gezer ama içine dalmaz. Bazen bir maniye yaklaşır, bazen de türküye ritim tutmaya çalışır sanki. Pir Sultan'ın, Dadaloğlu'nun ve en önemlisi Karacaoğlan'ın şiirlerinin tadı karışmıştır onun şiirine. Bunlardan gen akışı olmuştur H. Varol'un şiirlerine. Günümüz Karacaoğlan'ı demekte sakınca görmem. Bazen unutulmaktan korkmuş: " *Asmalara yakın mıydın, / Bahçelere iner miydin, / Kuyruğun telli miydi, neydi, / Göz göze gelsek beni hatırlar mısın?*" dizeleriyle kendini ele vermiş. Mani türüne yaklaşan, şiirlerinin yanında günümüz modern, imgesel şiirlere de göz kırpan bir yerde konuşlandırmış kendini. " *Kuyrukları şiir dokuyan / dokumacı kuşları geçiyor / sarı püsküllü / mısır koçanlarını öperek.*" dizelerikanaatimce bunun en güzel örneklerindedir. Karacaoğlan yerelde kullanılan sözcükleri çok çarpıcı ve sakınmadan kullanmaktadır. H. Varol'un şiirlerinde de yerel söyleyişlere yer verilmiştir. Ayrıca Hasan Varol şiirinde yerel bölge isimlerine de rastlanmaktadır.

Son söz: Hasan Varol şiiri, Halk şiiri geleneği ile modern şiir arasında köprüdür sanki. Bir yakada Karacaoğlan, diğer yakada Nazım, Lorca, Neruda durur. İmgelerini, söz sanatlarını, bakış açısını doğadan, açık alandan, birinci kişinin ağzından oluşturmuştur. Oryantalist bakış açısıyla H. Varol şiirine bir yeraranmamalı. Onun şiirlerine Torosların gözüyle bakıldığında bir yere oturtulacaktır. Emeğin, alın terinin, yaşanmışlığın, adaletin, hak aramanın, mücadelenin şiirini yazmıştır kendi çizgisinde. Coğrafyanın resmini yansıtmıştır adeta. Toros serinliği ile sahil sıcağını harmanlamış. Doğada yaşayan, hareket eden etmeyen, şiire konu olabilecek ne varsa Toros serinliğiyle vermiş okuruna. Okurun çok olsun Hasan Varol.

Recep ÖZKAN

ÖL ÜSTÜNDE TUT BENİ

kabuğuma çekil
bu kaplumbağa sırta kadem bana vebal
ne kalmışsa artık
alnıma yaz avcunda kış
sa noktası olsun kar
yağacak elbet ardımızdan
yer yerinden oynasın yürüyüşü bu
vahlar diyarındaki bir masala

kuantum çiçeğinin üzerinde zil ler ler ler
sen aç ben aç yankısı bu
kapanmayacak bir ağızsa
açıklardır gemimiz ama o da az
daha konuşsak
yol ikiye ayırmadan gözlerini
kimi avını gözleyen hayvan kimi farz

bir gün biz de duymayacağız ya kal diyeni
bunu çiz yüzüme veda yerine
geçer
yerine say
yerine koy elleri bu
sinemizde bozuk bir motor
sa uzaktan anlaşılacak hep duman
etrafi çadır kazanı
beklenenden umur yerinden dardan
bizlik bir şey var bu resimde
iki kişilik bir kal
vakitsiz bir haber vaktiyle sen az ben az
gel çiz işte
bu argın bu kır geçir bu avaz
hayal edebildiğin kadar
öl üstünde tut beni

taşı o ellerle
içimden içine medet arayan cücenin oltasını
sen ey üzerime deniz batan
mercanlara kaçışım orada bekleyişim sen
taşı suyu uyandırma gözlerini
azların bitmeyen çoğalışıdır dalga ve eş
zamanlı bitecek gece
sabahlar başımızın üstüne
masumiyet atları çizerek üstüne
üstüne bak bunlar
başkasına ecel değil
hep yaşaydı ikimize

Rasim DEMİRTAŞ

AŞKIN BİLGİSİ

ben aşkın bilgisini almışım:
kıyıya kavuşan denizden
zirvede biriken kardan;
sınıfta duramayışım o yüzden.

Recep YILMAZ

İNSAN HALLERİMİZ

Güzün şaşkın sürecinde ayıplı insan hallerimiz
Yaprağız, kurumuşuz, en iyisi toprağa düşelim
Diyeceğim ki, utancı kayıpların içindeyiz
Zıkkımın kökü hayatlar, sonrası bir avuç kül
Yaralı birer geyiğiz bugünlerde yabanımı yitirmiş
Ufka söylenceler üfleyen ağızlar birer lav silahı

Sevgilim yanacaksak da masum birer kuş olalım
Vakit pusulayı şaşırıldı, iğrenç bir bataklıkta elleri
Ne ben dokunabilirim en güzel gülüşüne ne de
gülümsemelerle değiştirilebilir bu yangın günleri
Hem ne çok öğrettiler ateşin düştüğü yeri yaktığımı
Ama ben gördüm acılara taşların bile ağladığını

Sevgilim çıraya dönmüş yürek umarsız kahırlıdır
Yağmur da arsızlaşır günahsızlara karşı kimileyin
Ne bir gören vardır ne de duyulmuştur umursandığı
Çağın acı tanıklığıdır, yoz inançların kiskacında
kuşların, ağaçların, çağla yüzü kız çocuklarının
diri diri yandığı. Meleklerin utancından ağladığı

Kar yağsa sevgilim, kedin olurum, fazlası hiçliğim
Üzülme masumların yazgısı, geç de olsa öğrenilir
Vara yoğa havlama semiz duruşlu yüzlerin arsızlığı
Ölmek mi? Konuşmayalım üstünde, öyküsü toprağın
Ağır işlerin altında suyu sıkılmak kapı ardı kulların
Gel sevgilim, en iyisi biz gidelim bir gurbet kuralım

Jacquelyn POPE

YAĞMURSUZ MEVSİM

ikinci kez düşünceleri bıraktığımda
sana geldiğin
mevsimi geri verdim. Aylar
boyu kış yatar aramızda,
bir çeşit huzur

salladım mevsimlerini
temizledim ve budadım
sattım zararına
hükümsüz yaşamaya alışımdı

yapacak bir şeyim kalmadığında,
karanlığa tutundum, sürgülenmiş
kalbimin uğultusu askıda kalan,
cevaptır gökyüzüne

* Marsh Hawk ödüllü Watermark adlı kitaptan. Şairinden izin alınarak.

Çev: Ümit Şener TA

Osman Serhat ERKEKLİ

371. Bu mal mülk tutkusu o yanlış insanları hangi can tufanına sürükleyerek ders verecek. Tanrım malı önemsemeyenleri ezgi ki insanlar senin önemini daha çok fark etsinler.

372. Dünya öyle bir uçurum ki tutunmak için herkes herkese, düşmanına bile ihtiyaç duyabilir. Gurur demek ki önemsizleşebiliyor.

373. Dünya yıkılmaz çünkü yuvarlak.

374. Bayram günleri bu şeker toplayan çocuklar sanki uzaktan çalıyor kapı zillerini.

375. Mikrobu temizliği pisi olmaz fazla hijyen hastalık yapar zaten.

376. Takvimler olmasa zaman bu kadar hoyratça geçmeyecek.

377. Evimi temizlemeye gelen hemşerim Gülperi dedi ki: Ekonomi dediğin ağabey birbirimize sebep olmamız... Gülperi Serdar'a da gidiyor.

378. Elektrik kesilince soğuktan koahım çok azıyor, neredeyse ölecek hale geliyorum. Ramis Dara yılbaşı gecesi inşallah elektriğin kesik değildir diye yazdı. Ben de insan evladı diye cevapladım. O diyor ki: "Ne gelir elimizden insan olmaktan başka", mücadele, mücadele...

379. Dostlarım Barbaros İrdelmen'in *Aynen Abi Dediğin Gibi* ve Hüseyin Kocatürk'ün *Çılgın Yankısı* adlı kitapları yayımlandı.

380. *Sincan İstasyonu*'nda soyadı Kırmızı olan yeni bir eleştirmen Budak'a ilginç bir mektup gönderip yayımlamış. Okudum, anlaşılabilir yeni bir yazar geliyor.

381. Mehmet Sarsmaz geldi. Maltepe Üniversitesi Felsefe Fakültesi'ne yüksek lisans için kaydolmuş. Sarsmaz yanımdan Hülya Deniz Ünal'ı aradı. Hülya Hanım da hemşerin diye cevapladı beni. Hatta kendisinin Yozgat'taki Sorgun Erkekli Köyü ile bağlantısı var. Bizimki merkeze bağlı Erkekli Köyü.

382. Mehmet Sarsmaz gittikten sonra müthiş soğuk oldu. Kar yarım metre. Bugün 7 Ocak Cumartesi, Ozan Öztepe geldi. Çay içtik.

383. Şehir ormandan daha tehlikeli.

384. Murat Karacan dedi ki: Şiir dili yoktur; şair dili vardır.

385. Serdar Koçak'ın evinde yüzlerce kutu var. Kutucu dükkânı açabilirsin, dedim, evet, dedi.

DAMAR DAMAR ÇÜRÜYÜRÜZ

-kokuşmuşluğumuza-

ağaçları da kendimize benzettik, onursuzca eğiliyor
ağaçlar bir sağa bir sola onursuzca eğiliyor
bir rüzgâr çıkıyor, dizlerine kapanıyor sersefil
göz göre göre boyun eğiyor, az daha, biraz daha
derken ağaç da ağaçlığını yitiriyor
söğüt kendinden geçiyor, köknar uyuşuk
çınar kat kat kabuk
ağaçlar da kendi topraklarına benziyor
ağaçlar ve toprak damar damar çürüyor
çürüyor, yapraklarıyla çürüyor, gövdeleriyle çürüyor
bir ülke katman katman çürüyor, herkes görüyor
herkes göz göre göre çürüyor
herkes başkasının çürüdüğünü görüyor
herkes onurunun çürüdüğünü görmezden geliyor
herkes susuyor

Erdoğan TOP

LİLİUM

ellerim ile ısıtırken kalbini
bulutlarına dokunuyorum sanki

kimsiz istasyonlardan geçtiğimiz kavim hani?
ince sülünler gezerken damarlarımızda
fena halde balkonlarına çıkıyordum göğüslerinden

sen yanımda gözlerin ile sensin
sen yanımda gözlerin ile sensin

organ ipleriyle örülürken geçliğimiz
kendimizden çıktığımız yol
kendimize mi çıkıyor?

zambaklar, buram
zehirli, öpmeyesin

386. Hemşeriler aynı dili değil de nerde ise aynı cümleleri kullanıyorlar. Hatta aynı gırtlak yapıları aynı ses tonları ve vurgulamaları ile.

387. Kim iki saka kuşunu birbirinden ayırt edebilir ki. Her ne kadar Attilâ İlhan zenciler birbirine benzemez demiş olsa da...

388. İstanbul gibi bitek (münbit) bir şehirde nelerin yanından farkında olmadan geçiyoruz; meğer bahçemde muz ağacı varmış. Ramis Dara'ya duyurulur.

389. Sevil ve Erkan Kara oturduk. Erkan Kara dedi ki: Senin istemen önemli değil; "vakit" seni istiyor mu.

GÜZORTASI DUYGULARI

Şöyle şen bir kahkaha, yok, kalmadı içimde
Tükendi, eski nağmeler, eski ümit
Bir ölü sûret, şimdi içimde
Ne telefon var, ne konuşmak, gözlerinin içinde

Eskimiş kaldırımlar, sevdalandığım toprak
Söküyorlar; keser, çekiç, matkap elde
Toza karışıyor rüzgâr, toprak oluyor hüzün
İçimi kaplıyor, bir çamur seli

Hangi sepete koysam, durmuyor yağmur
Yeni yakalanmış, balıklara sığıyor anılar
Derinlerde deprem olmuş, bir canavar çılgılığı
Akşamı oynatıyor yerinden

Bir eski şarkısın içimde, yeni sözlerle söylenen
Bestesi bozulmuş, ritmi kırık
Kayalardan düşen, son kar melodisi
Derelerden akan, duruyu arıyor yerinde

Şöyle diyorum, bakıp açık denize
Fâtih bir kaptan gibi, söylesem o şarkıyı
Pupa yelken yol alsam, hep açığa doğru
Yelkenler fora, dediğimi unutsam

Hangi deliliğim kalmış, aklımda
Hangi heyecan, hangi koşu
Aklıma gelmeyen, o korku
Tünemiş kuşlar gibi, içimde

Erikler, kirazlar, şeftaliler
Muşmula, armut ve elma
O çilekler, taflan ve üzümlü asma
Avluda, boş naylonlar uçuyor yerinde

Çabuk geçti yıllar, ben de çabuk eskidim
Babamın dediği gibi, gönül on yedi yaşında
Hâlâ dağlar gibi kaşları, gözleri güneş
Yârim fidanlar gibi, çimen içinde

Anımsıyorum da, ara sıra eski günleri
Şen şakrak kahkahalar, üzüm asmasında
O gördüğümüz, rengârenk çiçekler
Yırtık pırdık, Nazilli Basmasında

Yok artık, o şen kahkaha
Gelir geri, gelirsek yeniden, dünyaya
Çayırda yarıştığımız, kızıl taylar
Aynı on dördüne karışan, ak-turunçlar, narlar

Demek ki artık, ben ben değilim
Ya da, ben olmayan biriymiş de, şimdi ben değilim
Çalmaz olmuş, kemeçe; çürümüş, sazın teli
Riv riv de riv riv, demeye, heyecan kalmadı içimde

Ey Canikli kesik güneş,
Gazelleriyle gürleşen
Gölgelerle, daha çok yaparsın, ayak oyunu
Aynalarda arama, yitirdiğini

BURUK BİR TAT

(enis batur için blues solo)

bir şiirin yükünü, şairi midir yoksa okuru mu,
sırtında daha çok duyumsayan,
diye sordu, uzun bir iç çekişle birlikte kapatırken
kucağındaki kitabın kapağını.
buruk bir tadı olmalıydı telaşı ve coşkuyu sürdürmenin,
çekildiğimiz odalarda
ağrıyı ve yağmuru dindirdik, her damlaya anlattık
yaramıza verdiğimiz değeri.
gölgemizin değdiği yeri saymazsak ne kalırdı
duvara bizden hediye.
hepimiz çekmiştik birbirimizin penceresine
kalın perdeler gibi kendimizi
çoktan sönmüş ışığımız dediğinde içimizden biri,
geçmiş araladık
aynı kamaşma için hazırladık gözlerimizi:
yukarı tükürsek tılsımdı, aşağısı zaten trajedi.
mumun alevinden titreyişler ararak
onca çağrışımın göğünden geçtik
bizi en çok, yakalamış gibi yapmak yormuştu
kaygan bir anlamı
hem bırakalım da bu kez balık düşünsün dedik,
biraz yılgın çokça yitik
elinden kaçtığı acemi balıkçının
eve döndüğünde söyleyeceği yalanı.
bıkmıştık dilimizdeki anahtarı boşa çevirmekten:
başkasının suskunluğunda kilitliydi
şiirin çeyizi: el örgüsü örtülerin altında unutulmuş sandık
ahşabın diline çeviriyordu bizden eksilirken
kendinde biriken.
soframız hazırды hep, bavulumuz açık
böyle başlamıştık kurduğumuz bağdaş dilimizden sökmeye.
uzun bir iç çekişle yeniden,
açtı kucağındaki kitabın kapağını
bırakalım dedi her şeyi olduğu yerde, yolcu çıkalım
dinmez çünkü ağrı üstüne gitmedikçe; açılmaz bu koyu sis
durup dururken sırtımıza vurup bir şiirin yükünü.

Sanki bir garip diyara gitmişim...
Gitmişim de, habersizden gelmişim
Derken, bir rüya, bir cümbüş
Keloğlan, Yedi Cüceler falan

İşte böyle, zamana, el aman dedim
Karşımdaki canavara, dur aman, dedim
Ben, bu tenhalıkta, duramam, dedim
Kendi dağlarım vurdu, kendimi

Söyle sen, şen kahkahamın yıldızı
Ne yandasın, niye gelmezsin beri
Ben deli gibi gezerken, öte beri
Bir uçum kanat, vermezsin şu fakire

Ayfer KARAKAŞ

PANDORA HANIMIN ÇÜRÜK KUTUSU

Koluma kelebek dövmesi yaptırmalıyım
Ya da kırmızı bir karınca
Zımparalıyorum oturduğum basamağın kolçaklarını
Biliyorum sahte bu hayat merdivenaltı şişelenmiş şarap

Ağzım uçurumdan düşüyor
Bu yüzden tutunamayışı gülüşlerimin
Kopartıyorum köpek dişlerimle ruhumu ilikleyen düğmeyi

Ünlemlerim tasını tarağını topladı
Enstrümantal bir sessizlik çenemdeki akordeonda yayılan
İçimden çok küfrediyorum
İn cin dantel örüyor Pandora hanımın çürük kutusunda

Sessizce yitirdim ormanların rüzgârlarını
Sessizce kaybettim atları kaleleri filleri
Devrildim müntehir bir buğday gibi yere
Hiçlik üç noktaları taşıyan sırt

Gözyaşımı dudak kıvrımına varmadan sildim
Hiç/kırıklarımı içimin duldalarına sakladım
Korkular sırtımda biriken hörgüç
Sessizce çiğnedim nalbant yasasını
İçim yakılmış çiçek tabutu

Gizliyorum fanusta eksik bir cümle beslediğimi
Kıyıldı imlalar kırıldı fanus
Dokuz boğumlu bir düğüm oldum
Kırdım bu köhne kireç tasını

İbrahim OLUKLU

MÜFLİS

Uyanırsın
Müflis bir esnaf edasıyla konuşmaya
Başlar gün
Zeytinyağı bile şaşırır ondaki çabaya
Bilmediği konuların topunu atar
Komşu pencerelere

Bezgin alışkanlıkların ellerini çok tuttun
Bilirsin
Tutarsın onun da ellerinden

Büşra BİLGİÇ

CEM

Doğar güneş yarı uykunun emzirdiği güne
Sense bilmem kaçınıc yaylasındasın rüyalarının Cem.

Uzanıp göğsüme asıyorum yaralarımı
Sen ak sen duru sen yediveren
Sen tohum sen gül içinde gül derleyen
Tüm dizeler seninle öpüşmek istiyor Cem.

Modern mimaride dövüşen ruhuna bak
Biliyorum yeşillere asmak istersin bu yüzden kendini
Ama dur, biliyorsun ben bir bağırsam
Bir bağırsam bereketi artacak
Sapanla kuş vuran fakirliğimizin.

Ben çırılçıplak,
Elimde göğsünden yapma bir kuru yaprak.
Kraliyetlerinin atları gösterişli toynaklarıyla ezdiler
Ezdiler tahta beşiklerde sallayıp durduğumuz hayalleri
Neden yaptılar, neden
Tam da mevsimindeyken her şeyin.
Budadılar bizi insanlığımızdan Cem.

Günün uyku iplerini çektim işte gözlerinden
Bunu bir kadın yaptı bunu saçları gür bir kadın
Konuş, aş kendini Cem.
Yoksa bir yanımı senden sürecekler
Gözlerimdeki serçeler senden mini şemsiyeler beklerler
Bir incelik yap şu kadın yüreğime
Gelin oyası gibi açayım hanelerinde.
Öpünce kuş olan atlarla gidelim Cem.

Reha YÜNLÜEL

-BİR BAŞGANLIG ŞİYİR REFERENDUMU-

başı Hoca'nın,
döşü de Hoca'nın
yedide beşi de Hoca'nın
kelle, mumbar, bacak
o da Hoca'nın olacak
celle celâlü hû
Cumhûriyet helâlü hû
Hoca üzerinde namaz kılacak!

şiihâne

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR37000670100000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi- BURSA)	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı - BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.